

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 46946
Nom: Atenció a les Diferències Individuals
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Atenció a les Necessitats Individuals	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CARBONELL PERIS RAFAEL

RESUM

ATENCIÓ A LAS DIFERÈNCIAS INDIVIDUALS dissenya l'organització de la resposta educativa en els centres docents, en el marc d'una educació inclusiva, amb la finalitat de garantir l'accés, la participació, la permanència i el progrés de l'alumnat que presenta necessitats específiques.

Tot això, des del respecte a les declaracions internacionals subscrites per Espanya, a la normativa bàsica en vigor i a les sentències judicials vinculades amb el tema, que són aplicables.

oacute;n aplicables.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2276 - Màster Universitari en Educació Especial

Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'educació especial.

Col·laborar eficaçment amb equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i al desenvolupament col·lectiu.

Conèixer els fonaments anatomofisiològics relacionats de les capacitats de veure i sentir, així com comprendre l'heterogeneïtat dels diferents graus de discapacitat sensorial, visual i auditiva, i les seues característiques i implicacions psicoeducatives i socials que comporten.

Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de l'educació especial, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer i comprendre els procediments d'investigació, avaluació i intervenció en l'entorn escolar en infants amb necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer l'etiologia i les característiques físiques, cognitives i emocionals de diferents síndromes que cursen amb necessitats específiques de suport educatiu.

Dissenyar, aplicar i avaluar estratègies educatives inclusives.

Saber col·laborar en els àmbits acadèmic i social amb famílies, professionals i institucions.

Saber prevenir l'aparició i/o la intensificació de les necessitats específiques de suport educatiu.

Ser capaç d'aplicar la normativa vigent en matèria d'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu i en el context social en diferents supòsits.

Ser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades amb l'aplicació dels seus coneixements o judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Organització de l'orientació educativa i professional.
2. Lacció tutorial i la orientación educativa.

1. El model d'orientació educativa i professional en la Comunitat Valenciana i la seua repercussió en els processos d'inclusió.

1. Organització de l'orientació educativa i professional.
3. Els equips d'orientació educativa.
4. Els departaments d'orientació educativa i professional.
5. La coordinació externa.
6. Les Unitats Especialitzades d'Orientació.
7. La planificació de l'orientació educativa i professional.

2. Modalitats de descol·larització.

Modalitats de descol·larització.

3. Recursos humans i agents externs. La col·laboració interinstitucional.

1. Personal especialitzat de suport.
2. Agents externs.
3. Col·laboració amb els Serveis Socials i Sanitat.

4. Els centres d'Educació Especial com a Centres de Recursos, de Coneixements i d'Experts.

1. Tasques com a centres de recursos i de suport.
2. Coordinació amb els serveis especialitzats i amb els CEFIRE.
3. Professionals i tasques d'atenció directa a l'alumnat amb n.e.e. escolaritzat en centres ordinaris de la zona.
4. Intervenció en el disseny, desenvolupament i avaluació dels plans d'actuació personalitzats.

5. Atenció hospitalària i domiciliària.

1. Atenció hospitalària.
2. Atenció domiciliària.

6. Bones pràctiques en matèria d'inclusió educativa.

1. Projectes inclusius.

7. Elaboració d'un programa d'intervenció en l'àmbit escolar.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	30,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	17,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	7,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	54,00

METODOLOGIA DOCENT

Lliçó magistral participativa.

Aprenentatge basat en problemes.

Tutoria acadèmica.

Treball en grup i cooperatiu.

Exposició, debat i coordinació.

oacute;.

AVALUACIÓ

de competències generals del Master com específiques de l'assignatura. Per a això, s'aplicaran els següents procediments d'avaluació:

- Resolució de qüestions pràctiques relatives als temes 1-6, tots dos inclusivament. Realitzades individual o col·lectivament (grups de fins a 4 alumnes), i presentats mitjançant un Dossier, representarà el 50% de la qualificació final.
- Participació i intervenció en la dinàmica de la classe. Suposarà un 10% de la qualificació final.

c) Prova teòric-pràctica de caràcter individual sobre el contingut dels temes 1-7, tots dos inclusivament. Representarà un 30% de la qualificació final.

Proposta d'un pla d'activitats per a desenvolupar en l'àmbit escolar. Presentat individual o col·lectivament (grups fins a 4 alumnes), representarà el 10% de la qualificació final.

ave; el 10% de la qualificació final.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Dossier Normativo Estatal Dossier Normativo Autonómico Dossier Sentencias de interés: Tribunal Supremo, Tribunal Constitucional. Protocolos específicos de intervención
- Ainscow, Mel y Echeita, Gerardo (2011), La educación inclusiva como derecho. Marco de referencia y pautas de acción para el desarrollo de una revolución pendiente. Tejuelo nº 12, pp 26-46. Arribas, José Manuel (2021), Diálogos de Educación. Reflexiones sobre los retos del sistema educativo, Madrid. SM. Azorín Abellán Cecilia María, (2018), Abriendo fronteras para la inclusión: la Ecología de la Equidad, Revista Nacional e Internacional de Educación Inclusiva. I (1), pp. 213-228. Booth, Tony, y Ainscow, Mel (2011), Guía para la Educación Inclusiva: Desarrollando el aprendizaje y la participación en los centros escolares. OEI FUHEM Carbonell, Rafael (2006), Educación Especial en Europa, Valencia, Tirant lo Blanc. Castillo, Tomás (2013), Aprendiendo a vivir. La enfermedad: descubrir las posibilidades que hay en mí, Torrelavega, AMICA. Consejo Escolar del Estado (2022), Informe 2022 sobre el estado del sistema educativo, Madrid, Ministerio de Educación y Formación Profesional. Echeita, Gerardo (2021), La educación inclusiva, en José Manuel Arribas Álvarez, Diálogos de Educación. Reflexiones sobre los retos del sistema educativo, Madrid, SM, pp. 117-132.
- European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2014), Cinco mensajes clave para la Educación Inclusiva, Bruselas, EASNIE. López Torrijo, Manuel y Carbonell, Rafael (2005), La integración educativa y social, Barcelona, Ariel - Real Patronato de Discapacidad. López Torrijo, M. y Carbonell, R. (2024). La LOMLOE, ¿una ley inclusiva? Análisis y propuestas. En Mora-Luna, M.A, ¿Qué hay de nuevo en la LOMLOE? Tirant Humanidades., pp. 269-293. OCDE (2022),

Panorama de la educación. Indicadores de la OCDE 2022. Informe español, Madrid, Ministerio de Educación y Formación Profesional. Vega, Amando y Aramendi, P. (2004), Hacia la plena ciudadanía de las personas con discapacidad: reto del Año Europeo de la Discapacidad, Educación, Desarrollo y Diversidad. 7 (2), pp.5-24. Vega, Amando (2003), La educación social ante la discapacidad, Málaga, Ediciones Aljibe. Warnock, Mary (1987), Encuentro sobre necesidades de educación especial, Revista de Educación. Número extraordinario. 1, pp. 45-73.